

Til **Landbrugsstyrelsen**

Att.: Miljo-Erhvervsregulering@lbst.dk

Cc: chpawi@lbst.dk; solira@lbst.dk

J.nr. 22-1266-000002

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

L&F' hørings svar over udkast til bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2023/2024 (gødskningsbekendtgørelsen)

Landbrug og Fødevarer sender hermed hørings svar på udkast til ny gødningsbekendtgørelse for den kommende vækstsæson (2023/2024). Landbrug & Fødevarers forbeholder sig muligheden for at eftersende yderligere kommentarer, da høringsperioden er midt i sommerferien.

Landbrug & Fødevarer mener således, at bekendtgørelsen kommer for sent i høring ift. planlægningen af næste sæsons markdrift. Landbrugsstyrelsen har oplyst, at den tilhørende vejledning først kommer i høring til august, hvilket er meget utilfredsstillende. Vi har således ikke samtidigt bekendtgørelse og vejledning i høring, og det lader til, at vejledningen først kommer i høring efter reglerne, er trådt i kraft.

Nye afgrødenormer

Landbrug & Fødevarer anerkender, at Normudvalget har kompetencen til at indstille afgrødespecifikke gødningsnormer baseret på et solidt fagligt datagrundlag. Vi mener dog, at høringen af både beregningsgrundlag og fremgangsmåde med fordel kunne have været placeret tidligere på året, især når den samlede gødningskvote nedsættes med 2.450 tons N. Grundet de foreslåede ændringer, må det fremadrettet forventes, at årsudsving i gødningsnormer bliver større end tidligere, da data fra årlige prisrelationer vil svinge mere end et gennemsnit fra 3 år. Det giver dog god mening at afgrødenormerne kun gælder for en planperiode (2023/24) pga. den økonomiske situation med ustabile priser på gødning og korn både nationalt og internationalt sammenlignet med tidligere år.

Landbrug & Fødevarer mener, at metoden til beregning af udbyttenernormerne skal gennemgås før næste normindstilling. Det er længe siden, at det er blevet vurderet, om fordelingen af udbytter på jordtyper er rigtig beregnet.

Landbrug & Fødevarer konstaterer, at olieræddike til frø er flyttet fra at have samme N-norm som "655 Radisefrø (inkl. olieræddike)" i *bilag 1 tabel 2* til at have sin egen N norm og nu er placeret under "Græsfrø". Her har olieræddike fået en kvote væsentligt lavere end før. Nu er N-normen f.eks. på JB 5-9 på 122-123 kg N pr ha., hvor den tidligere var 150 kg N pr. ha på alle jordtyper.

Landbrug & Fødevarer mener, at kvælstofnormen burde ligge på den samme størrelse som tidligere, da vi er uforstående overfor det faglige grundlag der tilsiger en reduceret norm. Derfor bør normen for olieræddike til frø hæves til 150 kg N pr ha. og vi foreslår at fastholde olieræddike under afgrødenummer 655 i Bilag 1, tabel 2.

Nye husdyrnormer

Landbrugsstyrelsen har varslet en ændring af normtallene for udegående fjerkræ med virkning fra planperioden 2024/2025. Ændringen vil forventeligt øge normtallene for kvælstof, fosfor og kalium ab lager for udegående fjerkræ med ca. 10 procent. Baggrunden er, at gødning afsat på friland med virkning fra planperioden 2024/2025 ikke længere vil blive fratrukket ved beregning af ab lager normtallet.

Da mange bedrifter med udegående fjerkræ allerede er afhængige af gødnings- eller forpagtningsaftaler for at leve op til især fosforarealkravet, vil de 10 procent mere gødning i de fleste tilfælde skulle afsættes på nye gødningsaftaler, eller der skal findes mere udbringningsareal. Der er i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen (bek. 1025/2023) varslet en stramning af fosforloftet for fjerkræ fra nuværende 33 kg fosfor pr. hektar til 29 kg fosfor pr. hektar. Denne stramning vil have virkning fra planperioden 2025/2026, og mange fjerkræproducenter vil på den baggrund have indgået aftaler om afsætning af gødning, forpagtning af arealer mm med den planlægningshorisont. Landbrug & Fødevarer skal derfor opfordre til, at ændringen af ab lager normtallet for udegående fjerkræ, som i bekendtgørelsesudkastet er varslet til ikrafttræden fra planperioden 2024/2025, udskydes til planperioden 2025/2026.

Bilag 2. tabel 3

Landbrug & Fødevarer er uforstående overfor, at den forklarende tekst i den nugældende bekendtgørelse, der slår fast, at hvor der er fastsat type 1 korrektion så skal der foretages type 1 korrektion men der kan vælges type 2 korrektion. Muligheden fremgår ikke af høringsudkastet. Vi mener, at teksten skal omformuleres i den nye bekendtgørelse, så det fortsat er klart, at type 2 korrektion også kan anvendes for dyretyper, hvor der fastsat (og dermed pligt til at foretage) en type 1 korrektion.

Landbrug & Fødevarer mener desuden, at det er problematisk at teksten over bilag 2 tabel 3 er forsvundet. Især mangles sætningen om, at "Du skal ikke korrigerer for mælkeydelse, her kan du korrigerer". Det er en meget betydelig indholdsmæssig ændring som der skal rettes op på.

Generelt er det et ønske fra erhvervet, at der kan korrigeres pr. site/CHR-nr. og ikke på cvr.nr. - niveau, da mange bedrifter opkøber eller lejer nye stalde, hvorfor der kan være forskellige staldsystemer på bedriften med deraf følgende forskellige effektivitet.

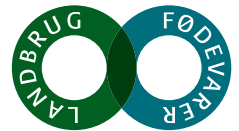
1.5. Kompost

Landbrug & Fødevarer mener, at det er positivt, at kompost har fået egen definition og udnyttelseskrav. Udnyttelseskravet på 15 pct. er efter vores vurdering til den høje side, men her arbejdes med at skaffe yderligere dokumentation for, hvad der kan opnås i praktisk landbrug.

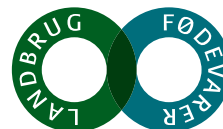
Paragraf	Kommentar
§ 2	<p>Der bør tilføjes en definition af Have- og parkaffald: fliset eller findelt plantemateriale.</p> <p>Der bør tilføjes en definition af Komposteret husholdningsaffald – som omformuleres til Kildesorteret og hygiejniseret husholdningsaffald (konsekvens rettes andre steder i bekendtgørelsen).</p> <p>Pkt. 16 kompost bør omformuleres til Komposteret plantemateriale: Fast organisk materiale, der er omsat og stabiliseret ved en beluftning og ikke tilført syntetiske</p>

	<p>tilsætningsstoffer, herunder mineralsk gødning, og som ikke er husdyrgødning (konsekvens rettes andre steder i bekendtgørelsen).</p> <p>Pkt. 17: Komposteret husdyrgødning: Husdyrgødning, der er komposteret på et fælles komposteringsanlæg. Bemærk, at krav om tætsluttende overdækning af husdyrgødning i husdyrgødningsbekendtgørelsen betyder, at der ikke kan ske en komposteringsproces.</p> <p>Pkt. 28: Hvad er begrundelsen for ikke længere at bruge termen "forlænget planperiode"?</p>
§ 3, stk. 6	Datoen 31. juli for udmelding ønskes rykkes til fristen for indsendelse af gødningsregnskab, altså 31. marts i året efter planperiodens udløb.
§ 9, stk. 5	Det bør være muligt, fortsat at overtage dokumentation fra tidligere ejer i forbindelse med korrektion af N-normen ved højere udbytte.
§ 10	Det samme som for § 9.
§ 20	I tilfælde af f.eks. brand og tyveri og lignende (bør udvides med det som er skrevet med blå), så det også er muligt at søge denne dispensation ved uheld, hvor en tank med gødning fx lækker. Kunne der stå ved uforudsete hændelser eller force majeure lignende tilfælde?
§ 29, stk. 3, nr. 2	Fjerkræ: Gram råprotein pr. kg foder og gram fosfor pr. kg foder enhed
§§ 35-38: omskrivning af korrektioner af produktionen af husdyrgødning	<p>I den nye §36, stk. 2., fastholdes kravet om, at det alene er afvigelser i fodermængde og – sammensætning, der kan medtages fra virksomhedens foderkontrol eller foderopgørelser.</p> <p>Landbrug & Fødevarer vil gerne have belyst om denne ændring medfører, at den nuværende bestemmelse om, at afvigelser i fodermængde og -sammensætning kan medtages fra virksomhedens foderkontrol eller foderopgørelse mens ydelses- og produktionsniveau (fx vægt af slagtekyllinger) skal omfatte oplysninger fra indeværende planperiode, dvs. normtallene?</p> <p>Landbrug & Fødevarer mener, at det ikke giver fagligt mening, i hvert fald ikke for produktioner, der er baseret på afsluttende hold som fx slagtekyllinger. Alle de oplysninger, der skal anvendes til en type 2 korrektion (tilvækst, foderforbrug, fodersammensætning etc.) bør være baseret på virksomhedens data og fra samme periode.</p>
§ 36	<p>Dokumentationen for type 2-korrektion skal mindst omfatte en sammenhængende periode på 365 (meget bedre 360, så tilfældige dage i kvartalsafslutning ikke kræver 5 kvartaler) dage i dokumentationsperioden fra den 1. august 2022 til og med den 15. februar 2024.</p> <p>Stk. 2. Det er alene afvigelser i fodermængde og -sammensætning, der kan medtages fra virksomhedens foderkontrol eller foderopgørelser. Det betyder, at foderforbrug og fodersammensætning fra foderdokumentationsperioden skal kobles med antal årsdyr eller antal producerede dyr og disse vægt-interval i planperioden.</p>
§ 42 Stk. 3	<p>Biokul</p> <p>Det bør tydeligt fremgå af vejledningen til denne bekendtgørelse, at der fortsat skal en § 19 tilladelse fra kommunen inden udbringning af biokul til landbrugsjord. Det kunne endvidere være en god service at medtage udbringningsreglerne for</p>

	<p>biokul i vejledningen. Grænseværdier for tungmetaller og miljøfremmede stoffer bør ligeledes fremgå af vejledningen.</p> <p>Fiberfraktion – er det anden organisk gødning, og kan derfor indholdes i denne lovgivning, således det er tilladt at udbringe biokul fra fiberfraktion til landbrugsjord?</p> <p>Det ville også være meget positivt, hvis udbringningsreglerne bliver beskrevet i den tilhørende vejledning. Ikke bare for biokul men for alle organiske gødninger.</p>
§ 43 9) og	Biokul baseret på husdyrgødninger inkluderer biokul fremstillet af fiberfraktionen fra husdyrgødning?
§ 45 1)	Biokul baseret på anden organisk gødning, f.eks. slam – er det korrekt?
Tabel 1. Afgørdenormer	<p>Eftervirkning kvælstoffikserende efterafgrøder</p> <p>Landbrug & Fødevarer mener, at eftervirkningen for kvælstoffikserende efterafgrøder er sat for højt (50 kg N pr. ha.) i forhold til hvad landmanden oplever som opnåeligt. Den høje indregnede eftervirkning bevirker, at der ikke er mange landmænd, der gør brug af denne mulighed. Vi mener dog, at det er meget vigtigt, at dette alternativ til efterafgrøder fastholdes som en mulighed. Vi skal derfor appellere til, at Landbrugsstyrelsen får udarbejdet et større fagligt grundlag på flere lokaliteter i Danmark, så eftervirkningen kommer ned på et mere realistisk og praktisk opnåeligt niveau. Lige nu sidder landmanden med risikoen ved dårlig etablering eller ugunstige vækstvilkår f.eks. tidlig vinter.</p> <p>Den nuværende note 16:</p> <p>16) Angivelsen af hvorvidt der er over eller under 50 pct. bælgsæd er afhængig er udsædsmængden baseret på frøantal.</p> <p>L&F mener, at det bør omformuleres til:</p> <p>16) Angivelse af, hvorvidt der er over eller under 50 pct. bælgplanter er afhængig af den faktiske bælgplanteandel i marken eller alternativt udsædsmængden baseret på frøantal.</p> <p>Begrundelse: I nogle græsmarker udlagt med en frøandel af kløver på f.eks. 30 pct. mislykkes kløveren af forskellige grunde, hvorfor landmanden har brug for at kunne gødske den som en ren græsmark. I andre tilfælde kan samme frøblanding udvikle sig til en kløverprocent på over 50 pct. Det vil resultere i, at landmanden får problemer med at anvende husdyrgødningen på ejendommen, hvis der skal anvendes normen for kløvergræs med over 50 pct. bælgplanter (kode 260), der kun er 75 kg kvælstof pr. ha.</p>
Bilag 1, Tabel 2: Afgørdenormer for grøntsager på friland og andre plantekulturer (kvælstof og fosfor)	<p>Note 15:</p> <p>Det skal pointeres, at det er salat i drivhus, at noten gælder for.</p> <p>Note 16</p> <p>Foreslås revideret til:</p> <p>16) For grøntsager på friland, hvor der er fastsat en artsspecifik kvælstofnorm, gælder normen pr. kultur (hold). Ved flere kulturer(hold) pr. år på samme areal anvendes normen for hver kultur(hold), men den angivne forfrugtsvirkning fratrækkes.</p> <p>Det er i overensstemmelse med beslutningen i den arbejdsgruppe, der fastsatte normerne for specialafgrøder.</p>

Bilag 1, Tabel 4: Maksimalt græsoptag pr. dyretype	Til listen over dyr med græsoptag skal tilføjes et optag fra grise. Arbejdsgruppen for normindstilling har udarbejdet et forslag hertil, som tabellen skal udvides med.

Ved spørgsmål til ovenstående, er Landbrugsstyrelsen velkommen til at skrive eller ringe.

Med venlig hilsen

Søren Thorndal Jørgensen
Chefkonsulent

Vand & Natur

M +45 6124 0059
E sthj@if.dk